

113867 - İSLÂM'DA MEDENÎ EVLİLİĞİN HÜKMÜ

Soru

İslâm'da medenî evliliğin hükmü câiz midir?

Detaylı cevap

İslâm'da evliliğin rükünleri ve şartları vardır. Bu rükünler ve şartlar bulunduğu takdirde evlilik sahihtir (geçerlidir). Evliliğin rüknü: İcab ve kabuldür.

İcab: kadının velisinin: Falancayı veya kızımı veyahut da kız kardeşimi sana eş olarak verdim, demesidir.

Kabul ise; kızı isteyen kimsenin: Falancayı eş (zevce) olarak kabul ettim, demesidir.

Nikâhın şartları: Karı-kocanın tayin edilmesi (belirtilmesi), karı-kocanın rızasının alınması, nikâhta (nikâh akdinde) veli veya vekilin olması, müslümanlardan adâletli iki şâhidin bulunmasıdır.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ [رواه أبو داود والترمذي وابن ماجه وصححه الألباني في صحيح الترمذي] ﴾ لَا نِكَاحَ إِلَّا بِوَلِيِّ

"Velinin izni olmaksızın nikâh olmaz." (Ebu Dâvud; hadis no: 2085. Tirmizî; hadis no: 1101. İbn-i Mâce; hadis no: 1881. Ebu Musa el-Eş'arî'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet etmişlerdir. Elbânî "Sahîh-i Tirmizî"de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

İmran b. Husayn ve Âişe'nin -Allah ikisinden de râzı olsun- rivâyet ettikleri hadisin lafzı şöyledir:

﴿ [رواه البيهقي وصححه الألباني في صحيح المايع] ﴾ لَا نِكَاحَ إِلَّا بِوَلِيِّ وَشَاهِدَيْنِ عَدْلٍ

"Velinin izni ve iki adâletli şâhit olmaksızın nikâh olmaz." (Beyhakî. Elbânî "Sahîhu'l-Câmi"; hadis no: 7557'de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

Bazı âlimler, ilân olduğu takdirde nikâh akdinde iki adâletli şâhidin bulunmasına gerek yoktur, demişlerdir.

Beşerî mahkelemerde yapılan medenî evliliğe gelince, eğer bundan evliliğin belgelendirilmesi ve tescil edilmesi kastedilmiş ise, bu durum, hakların korunması ve oyun oynanmaması için istenen ve arzulan bir şeydir.

Yok eğer bunda nikâhın şartları oluşmuyor veya bu durum, boşanma ile ilgili bâtil şeyleri gerektiriyorsa, bu takdirde bu işe yeltenmek, câiz değildir. Ancak bu olmadan nikâhın belgelendirilmesi mümkün olmuyorsa veya insan buna mecbur ise, bu takdirde (Avrupa'daki) İslâm merkezlerinin birinde dînen geçerli olan olan nikâh akdi yapılır. Sonra da beşerî mahkemede medenî evlilik akdi yapılır. Bu arada iki taraf arasında herhangi bir anlaşmazlık halinde, hüküm verilmesi için şeriata dönülmesi ve nikâh töreninin, bazı ülkelerde nikâhla birlikte yapılan bâtil törenlerden uzak olması gerekir.

Batı ülkelerinde yaşayan müslümanların, nikâh işlerini, medenî evlilik bürosuna başvurmaya gerek kalmadan, o ülkelerde bulunan İslâm merkezlerinde resmî olarak kaydettirmeye çalışmaları gerekir.

Yine de en iyisini Allah Teâlâ bilir.